

národní centrum
dopravy 4.0

ČESKÝ INSTITUT
INFORMATIKY
ROBOTIKY
A KYBERNETIKY
ČVUT V PRAZE

Národní centrum dopravy 4.0

Kontextuální úvod – stav legislativy EU ČR

Petr Dovolil

11. 3. 2026

Nařízení TEN-T: základní vymezení a novela 2024

Nařízení TEN-T

Definuje síť a stanoví požadavky na dopravní infrastrukturu, aby byla zajištěna soudržná kvalita dopravní infrastruktury v celé EU: **dostupnost, udržitelnost, digitalizace a multimodalita**.

Navazuje na unijní **Strategii pro udržitelnou a inteligentní mobilitu – nasměrování evropské dopravy do budoucnosti** z prosince 2020

Síť TEN-T

Transevropská dopravní síť je navržena podle objektivní metodiky skládající se **tří vrstev**:

- **hlavní síť**: nejdůležitější spojení mezi velkými městy a uzly a musí být dokončena do roku 2030
- **rozšířená hlavní síť**: musí být dokončena o deset let později, v roce 2040
- **komplexní síť**: spojuje všechny regiony EU s hlavní sítí a musí být dokončena do roku 2050

„Městský uzel“ = městská oblast, v níž se prvky dopravní infrastruktury transevropské dopravní sítě pro cestující a náklad, jako jsou přístavy včetně terminálů osobní dopravy, letiště, železniční stanice, autobusové terminály a multimodální nákladní terminály umístěné v městské oblasti a jejím okolí, **napojují na jiné prvky této infrastruktury a na infrastrukturu regionální a místní dopravy**, včetně infrastruktury pro aktivní druhy mobility.

Základní obsah SUMP dle Přílohy 5 TEN-T Nařízení

- 1** **Cíle a záměr:** zlepšení dostupnosti funkční městské oblasti (regionu) pro všechny uživatele a zajištění vysoce kvalitní, bezpečnou a udržitelnou nízkoemisní mobilitu
- 2** **Dlouhodobá vize a krátkodobý prováděcí plán:** zahrnutí dlouhodobé strategie budoucího rozvoje dopravní infrastruktury a multimodálních služeb nebo propojení s takovou existující strategií + prováděcí plán pro krátkodobou realizaci strategie, včetně indikace financování.
- 3** **Integrace různých druhů dopravy:** podpora multimodální dopravy integrací různých druhů dopravy a opatřeními, jež usnadňují dostupnou, plynulou a udržitelnou mobilitu.
- 4** **Efektivní fungování transevropské dopravní sítě:** zohlednění, jaký dopad mají rozličná městská opatření na toky osobní i nákladní dopravy v transevropské dopravní síti (TEN-T).
- 5** **Participativní přístup:** vypracování a provedení plánu udržitelné městské mobility by mělo být založeno na integrovaném přístupu s velkým podílem spolupráce, koordinace a konzultací napříč různými úrovněmi veřejné správy a příslušnými orgány.
- 6** **Monitoring a ukazatele výkonnosti:** zahrnutí cílů, záměrů a ukazatelů, na nichž je založena současná i budoucí výkonnost systému městské dopravy – pravidelné monitorovací zprávy.

Klíčové technické výzvy nových SUMP (1/2)

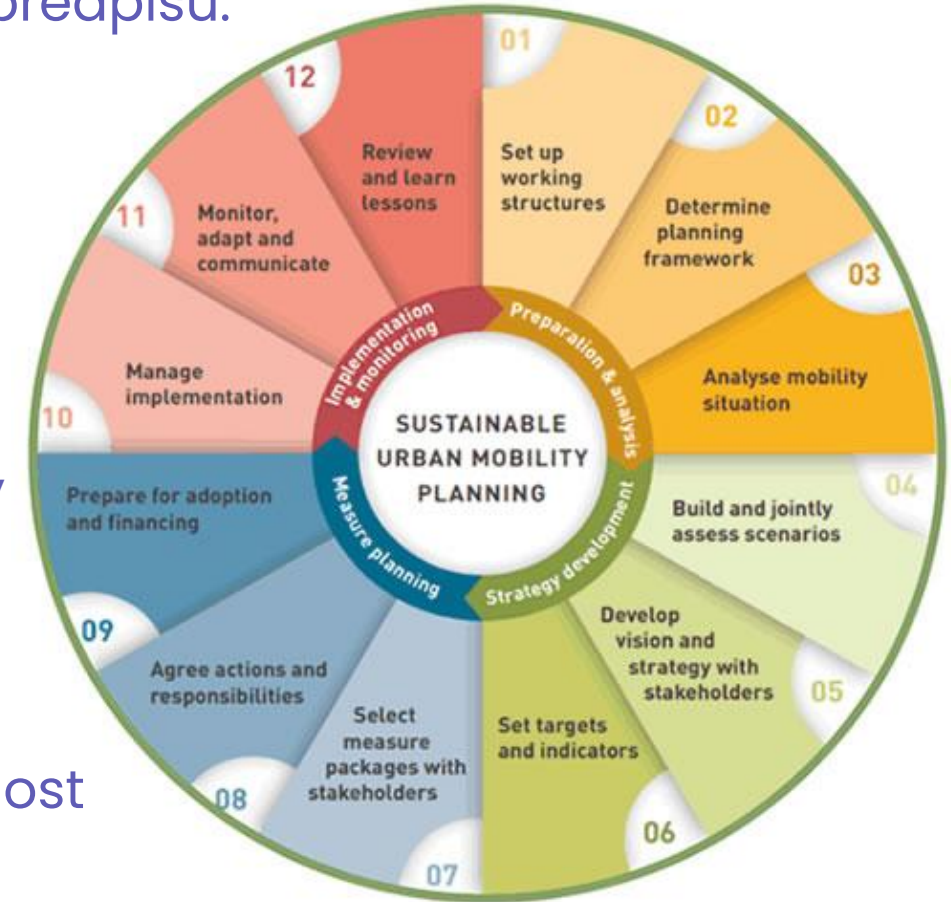
1 Nové požadavky TEN-T Nařízení a souvisejících předpisů:

- Dekarbonizace - klimatické cíle a Fit for 55
- Funkční městská oblast (region)
- **Ukazatele městské mobility**
- **Monitoring a hodnocení (evaluace)**
- Financování (přiřazení finančních zdrojů)
- Zapojení zúčastněných stran
- Přeprava a logistika, zejm. plánování dálkové dopravy: terminály multimodální nákladní přepravy
- Sociální témata: dopravní chudoba a inkluze

2 Digitální ekonomika

3 Průmyslová transformace & konkurenceschopnost

4 Vojenská mobilita

Source: Rupprecht Consult (eds.). 2021. Topic Guide: Sustainable Urban Mobility Planning in Smaller Cities and Towns.

Klíčové technické výzvy nových SUMP (2/2)

- 5 Klimatická resilience
- 6 Implementace nové směrnice o kvalitě ovzduší
- 7 Nový vnější rámec EU (digitalizace a udržitelnost)
- 8 Dekarbonizační a environmentální závazky měst
- 9 Národní podpůrný program pro města k SUMP, např. aktivmobil v AT, Národní SUMP podpůrný program v HR)
- 10 Nový finanční rámec EU 2028–2034 a přístup ke kapitálu (regulace bank a pojišťoven)

Klíčová mentální výzva nového SUMP

Připravit SUMP jako skutečný prováděcí plán pro **funkční městskou oblast** s **vizí, dlouhodobou strategií** (cíle) a „**akčními plány**“ podložený sladěnými a kvalitními **politikami** v kontextu **digitální ekonomiky**, který chceme aktivně používat, a nikoliv jako „bruselskou byrokracii“ a „symbolický a rituální fenomén“?

Rozhodnutí Rady EU (26. února 2026)

ZDŮRAZŇUJE, že města spolu s jejich funkčními městskými oblastmi hrají klíčovou roli v prosazování sociálního začleňování, inovací, hospodářské, sociální a územní soudržnosti tím, že umožňují integrované místní reakce v oblastech, jako je bydlení, kulturní dědictví a cestovní ruch, podnikání a zaměstnanost, boj proti chudobě, zajištění vzdělávání a přístupu ke službám, a tím přispívají ke snižování nerovností a podpoře inkluzivního růstu

Děkuji Vám za pozornost

**národní centrum
dopravy 4.0**

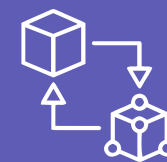
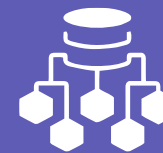

**ČESKÝ INSTITUT
INFORMATIKY
ROBOTIKY
A KYBERNETIKY
ČVUT V PRAZE**

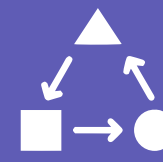
AI
v mobilitě

Data a
infrastruktura

Digitální
dvojče

Interoperabilita
a odolnost